

OPĆINA GRADAČAC

INVESTICIJSKI POTENCIJALI

SADRŽAJ

- Zašto investirati u Gradačac?
- Osnovne informacije
- Ključni sektori
- Tržište radne snage
- Industrijska zona
- Povoljno poslovno okruženje
- Poticaji
- Kvalitet života
- Kontakti

ZAŠTO INVESTIRATI U GRADAČAC?

- Strateška pozicija i pristup tržištu Evropske unije od 600 miliona stanovnika
- Izobilje prirodnih resursa
- Razvijena prerađivačka - metalna, prehrambena, drvna, i tekstilna industrija
- Potencijal za daljnji razvoj poljoprivrede, vodeća općina u BiH u proizvodnji koštičavog voća
- Izvozno orijentisane kompanije
- Duga tradicija poduzetništva

ZAŠTO INVESTIRATI U GRADAČAC?

- Kvalifikovana radna snaga u oblasti poljoprivrede, metalne i preradivačke industrije
- Modernizovana komunalna infrastruktura
- Konkurentni uvjeti poslovanja
- Industrijska zona prilagođena potrebama proizvodnje
- Efikasna općinska administracija
- Stimulativna porezna politika na nivou BiH

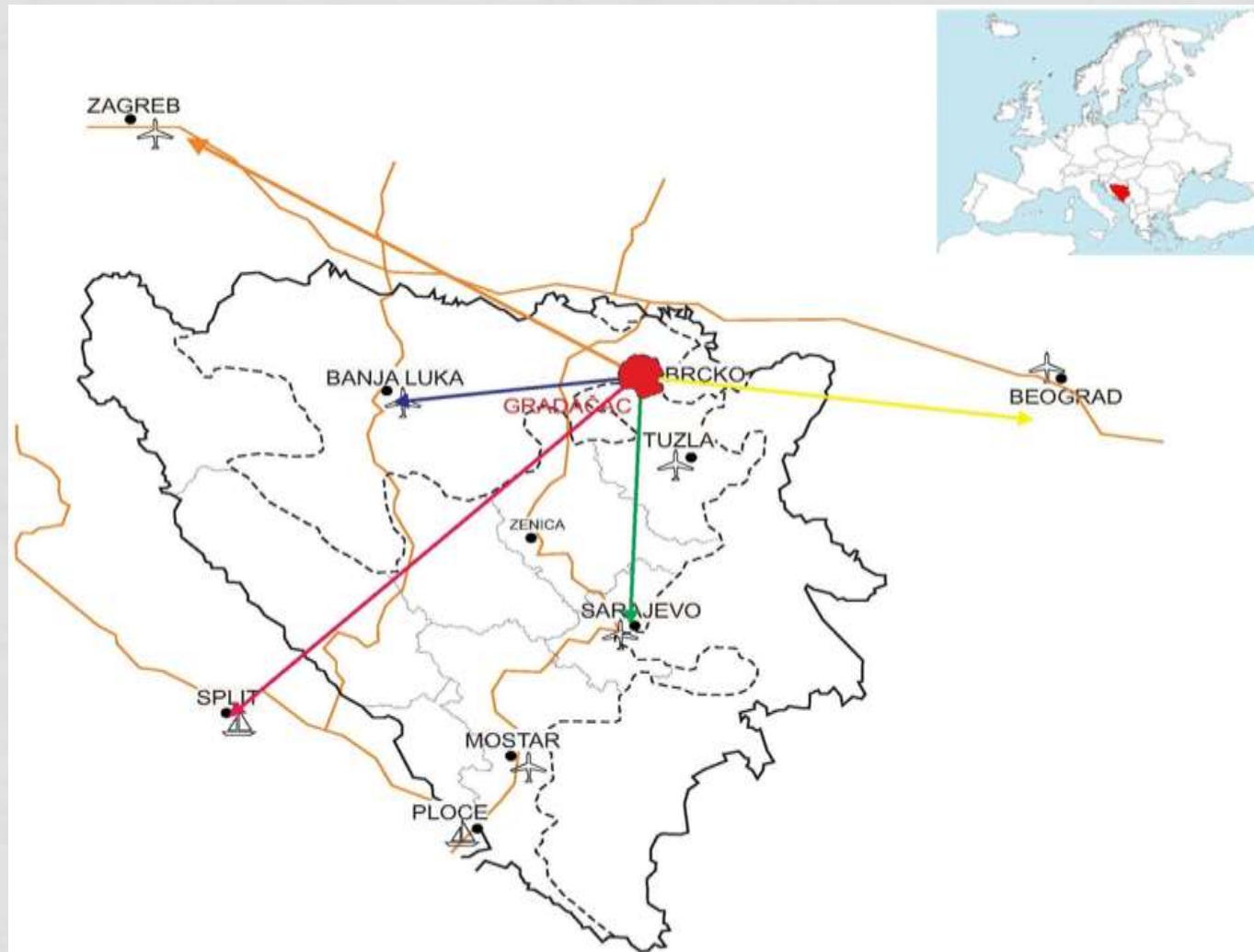
OSNOVNE INFORMACIJE

OPĆINA GRADAČAC

PAR ČINJENICA

Površina	Nadmorska visina	Broj stanovnika	Gustoća naseljenosti po km ²
218 km²	129 m	41.836	211,6
Klima	Prosječna temperatura	Vremenska zona	Valuta
Umjereno kontinentalna	Ljeti 20,8°C Zimi 1,7°C	CET GMT +1 sat	BAM

POVOLJAN GEOPROMETNI POLOŽAJ

UDALJENOST OD EU 40 KM

- 40 km do granice s Hrvatskom, Europskom Unijom i tržištem EU od 600 miliona ljudi (Paneuropski koridor X)
- Blizina (30km) do budućeg Paneuropskog koridora 5C (Budimpešta-Osijek-Sarajevo-Ploče)
- Povezanost sa širom regijom:
 - Međunarodna riječna luka Brčko (38km)
 - Međunarodni aerodromi Tuzla (80km), Sarajevo (180km), Beograd (192km) i Zagreb (341km)

BLIZINA MEĐUNARODNI AERODROMA I LUKA

Lokacija	Udaljenost (km)
Brčko, BiH (riječna luka)	38
Tuzla, BiH (međunarodni aerodrom)	80
Sarajevo, BiH (međunarodni aerodrom)	172
Beograd, Srbija (međunarodni aerodrom)	179
Zagreb, Hrvatska (međunarodni aerodrom)	264
Ploče, Hrvatska (morska luka)	350

KLJUČNI SEKTORI

OPĆINA GRDAČAC

GRADAČAC U BROJKAMA

Izvozna orijentiranost općine:

- 5 općina po izvozu u BiH (5,12%) u 2014. g.
- 2 općina Tuzlanskom kantonu sa 151,4 mil EUR izvoza druga općina po izvozu u (26,25%) i

BDP po stanovniku (€)	1.494 € (2015.), prosjek FBiH (3.670 €)
Budžet (€)	6 miliona € (2015.)
Stopa nezaposlenosti	50,5% (2016.)
Broj zaposlenih	7.334 (01.2016.)
Broj nezaposlenih	7.489 (02.2016.)
Prosječna bruto plaća (€)	441 € (01.2016.)
Prosječna neto plaća (€)	304 € (01.2016.)
Broj poduzeća/obrta	828/1.171 (2015.)

TRADICIJA POSLOVANJA I AKTIVAN PODUZETNIČKI SEKTOR

- Tradicija poslovanja u prerađivačkoj industriji (metal, drvo, tekstil, prehrana), građevinarstvu, trgovini i uslugama
- Kontinuiran rast poduzetničke aktivnosti kroz partnerstvo domaćih i stranih investitora
- Proizvođači dijelova za vodeće svjetske autoindustrije
- Regionalni lideri u prehrambeno-prerađivačkoj industriji, uspješna suradnja s domaćim proizvođačima mlijeka
- Jedan od većih proizvodnih i trgovačkih centara u BiH i vodeća Općina u proizvodnji koštičavog voća (šljiva)

KLJUČNI SEKTORI

- Poljoprivreda
- Prerađivačka industrija:
 - Prehrambena
 - Metaloprerađivački
 - Drvoprerađivački
 - Tekstilna
- Građevinarstvo
- Turizam

PREGLED SEKTORA POLJOPRIVREDE

KLJUČNE ČINJENICE

39

Kompanija

390

Prosječna
neto plata u
KM

871

Broj
zaposlenih

POLJOPRIVREDA

- Vodeća općina u BiH u proizvodnji koštičavog voća
- 15,845 obradive površine od toga:
 - 80% oranice,
 - 20% voćnjaci
- Poljoprivredno zemljište pogodno za ratarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, stočarstvo
- Dominira uzgoj šljive, jabuke, krušake i trešnje
- Stočarstvo (proizvodnja kravljeg mlijeka)
- Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije-Sajam šljive najposjećenija privredna manifestacija u zemlji.

PREGLED PREHRAMBENE INDUSTRIJE

KLJUČNE ČINJENICE

16

Kompanija

560

Prosječna
neto plata u
KM

371

Broj
zaposlenih

PREHRAMBENA INDUSTRIJA

- Više od 30 % ukupno izvezenog mlijeka i mliječnih proizvoda iz BiH proizvodi se u Gradačcu.
- Preko 3.600 farmera i kooperanata - uspješna saradnja investitora sa domaćim proizvođačima
- Izvoz na tržišta Srbije, Crne Gore, BJR Makedonije, Kosova i Albanije.

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

Mljekara Inmer d.o.o.

- Prerada i proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda
- Br. zaposlenih: 81
- Prihod (2013): 13,6 mil EUR
- Izvoz : 26% (HR, SRB, RKS, AL, MNE, RM)
- Standardi kvalitete: ISO 9001, ISO 14001, HACCP

Zott SEE d.o.o.

- Prerada i proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda
- Br. zaposlenih: 60
- Prihod (2014): 9,97 mil EUR
- Izvoz : 45% (CEFTA, EU-HR)
- Standardi kvalitete: HACCP

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

Eurotrans-Mlin Nezić d.o.o.

- Proizvodnja mlinskih proizvoda
- Br. zaposlenih: 40
- Prihod (2014): 13 mil EUR
- Domaće tržište: 100%
- Standardi kvalitete: ISO 9001:2008, HACCP

Poduzeće	
Cimos TMD Automobilska industrija d.o.o.	Slovenija
Eurotrans – Mlin Nezić d.o.o.	BIH
IMK Kula d.o.o.	BIH
Mljekara Inmer d.o.o. Gradačac	Francuska
Kovgrad d.o.o.	BIH
Namještaj d.d.	BIH
Pullcom BH d.o.o.	BIH/Italija
Thema d.o.o. Gradačac	BIH
TMD Dommers Lighting d.o.o.	Njemačka
Wagner Automotiv d.o.o.	BIH/Švicarska
Zott SEE d.o.o.	Njemačka

PREGLED METALOPRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE

KLJUČNE ČINJENICE

28

Kompanija

700

Prosječna
neto plata u
KM

1140

Broj
zaposlenih

METALOPRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

- Najkonkurentniji je metaloprerađivački sektor u kojem uspješno posluju domaća (TMD-AGS, STROJ, MAGMA METAL), i strana (CIMOS Slovenija) i mješovita poduzeća (Wagner Automotiv BIH/Švicarska).
- Proizvođači autodjelova za svjetske kompanije poput Audi, BMW, Daimler, Fiat, Ford, PSA, GM, Opel, Volkswagen.

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

Cimos TMD Automobilska industrija
d.o.o.

- Proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila
- Dijelovi za turbine i ostalo
- Br. zaposlenih: 427
- Prihod (2013): 56 mil EUR
- Izvoz :100% (EU)
- Standardi kvalitete: ISO TS 16949:2009, ISO 9001:2008

Wagner Automotiv d.o.o.

- Proizvodnja dijelova za automobilsku i drugu industriju
- Visokotlačno alum. lijevanje
- Br. zaposlenih: 122
- Prihod (2014): 8,15 mil EUR
- Izvoz :100% (DE, AT, CH, HU)
- Standardi kvalitete: ISO TS 16949:2009, ISO 9001:2008

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

Kovgrad d.o.o.

- Proizvodnja kovanih dijelova za rotacione sustave
- Br. zaposlenih: 220
- Prihod (2014): 2 mil EUR
- Izvoz :100% (AT, DE, IT, FR, HR)
- Standardi kvalitete: ISO 9001:2000

TMD Dommers Lighting d.o.o.

TMD dommers
Svijetlost Vašeg prostora

- Proizvodnja rasvjetnih tijela
- Br. zaposlenih: 72
- Prihod (2014): 2,3 mil EUR
- Izvoz :97% (DE, CH, AT)
- Standardi kvalitete: ISO 9001:2008

PREGLED DRVOPRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE

KLJUČNE ČINJENICE

25

Kompanija

500

Prosječna
neto plata u
KM

141

Broj
zaposlenih

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

Pullcom BH d.o.o.

- Proizvodnja profila od fiberglasa
- Br. zaposlenih: 43
- Prihod (2014): 2,7 mil EUR
- Izvoz : 92,83% (IT, NL, CH, AT)
- Standardi kvalitete: ISO 9001:2008, ISO EN 13706

Namještaj d.d.

- Proizvodnja finalnih proizvoda od drveta
- Br. zaposlenih: 139
- Prihod (2014): oko 1 mil EUR
- Izvoz : 40% (HR, SI, DE, CH, NO, SE, UK)
- Standardi kvalitete: ISO 9001:2008

DRUGI SEKTORI

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

IMK Kula d.o.o.

»KULA« GRADAČAC
INDUSTRIJA MODNE KONFEKCIJE

- Proizvodnja odjeće
- Br. zaposlenih: 761
- Prihod (2014): 5,6 mil EUR
- Izvoz : 98% (EU)
- Standardi kvalitete: ISO 9001:2008, GORE-TEX licenca

Thema d.o.o.

Thema Proizvodnja i promet obuće
Gradačac

- Proizvodnja obuće
- Br. zaposlenih: 316
- Prihod (2014): 3,7 mil EUR
- Izvoz :100% (AT, SI, IT, DE)

POTENCIJAL ZA RAZVOJ TURIZMA

- Termalni izvori (banja lječilište Ilidža)
- Jezero Hazna i Vidara, lovište Gradašnica
- Kulturno-povijesna baština (Stari Grad i prateći objekti)

MOGUĆNOSTI ZA INVESTIRANJE

- Lječilišni turizam
 - Banja Iliđa
 - Smještajni i uslužni kapaciteti, prateći sadržaji
- Sportsko-rekreativni turizam
 - Jezera Hazna i Vidara, lovište Gradašnica
 - Kupališta, šetnice, sportski lov i ribolov, sportovi na vodi, druge aktivnosti na otvorenom
- Kulturni i manifestacijski turizam
 - Kulturno-povijesna baština (Stari Grad i prateći objekti)
 - Manifestacije i sajmovi (Međunarodni sajam šljive)

TRŽIŠTE RADA

OPĆINA GRADAČAC

STRUČNA RADNA SNAGA

- Tradicija obrazovanja i poslovanja u prerađivačkoj industriji (metalni, tekstilni, poljoprivredno-prehrambeni sektori), zdravstvu, građevinarstvu
- Raspoloživa radna snaga različitih profila (stručni, tehnički, opći), srednje i visoke stručne spreme
- Prevladava mlado i radno aktivno stanovništvo
- Troškovno konkurentna radna snaga
- Blizina sveučilišnih centara u BiH i regiji

SREDNJE OBRAZOVANJE

Na području Općine nalaze se dva srednjoškolska centra koji nude tehničko, stručno i opće obrazovanje:

- strukovna škola sa trogodišnjim i četverogodišnjim programima, i
- gimnazija.

Školsku god. 2014/15 srednjoškolske centre pohađa 1.639 učenika od čega se 75% školuje za strukovna zanimanja kao što su:

- poljoprivredni tehničar,
- elektrotehničar (za energetiku, računalnu tehniku i automatiku,
- medicinski tehničar,
- mašinski tehničar (za CNC mašine, kompjuterske programe),
- tekstilni tehničar,
- arhitektonski/građevinski tehničar,
- ekonomski tehničar.

Srednjoškolske centre godišnje završava oko 500 učenika

VISOKO OBRAZOVANJE

Na fakultetima u BiH u školskoj godini 2013/14 studirao je 741 student iz Gradačca - najviše u Tuzli i Sarajevu, zatim Mostaru i Internacionalnom univerzitetu Travnik.

U istom razdoblju diplomiralo je 105 studenata.

Jedan dio studenata studira na Sveučilištu u Zagrebu u Republici Hrvatskoj.

DOSTUPNA RADNA SNAGA

- Ukupna radna snaga: 14,823
- Dostupna radna snaga: 7,489
- Stopa nezaposlenosti: 50,5%

- Prosječna bruto plata: 881 BAM (€ 441)
- Prosječna neto plata: 595 BAM (€ 304)

INDUSTRIJSKA ZONA

OPĆINA GRADAČAC

MOGUĆNOSTI ZA INVESTIRANJE

- Industrijska zona Gradačac
 - U blizini centra Općine, udaljena 30km od granice s Hrvatskom (EU)
 - Veličina 101ha (42,7 ha za greenfield investicije)
 - Izgradnja infrastrukture i uređenje u fazama (trenutno opremanje 10ha općinskog zemljišta)
 - Namjena: proizvodnja, usluge, logistika, zanatstvo
 - Trenutno u Zoni posluje 28 poduzetnika, koji zapošljavaju 2.500 radnika
 - Djelatnosti: prerađivačka industrija, građevinarstvo, trgovina i usluge

MOGUĆNOSTI POSLOVNE SURADNJE

- Industrijska zona Gradačac
- 28 poduzetnika, 2.500 djelatnika, preko 126 mil EUR ukupnih prihoda i preko 89 mil EUR izvoza u 2014. (58,78% izvoza Općine, 15,43% izvoza Tuzlanskog kantona)

POTICAJI

OPĆINA GRADAČAC

POTICAJI ZA INVESTITORE

- Lokalni poticaji:
 - Povoljna cijena zemljišta
 - Olakšice za vodnu naknadu i odvodnju
- Kantonalni poticaji
- Konkurentni uvjeti poslovanja u BiH:
 - Porez na dobit 10%
 - Porez na dodanu vrijednost (PDV) 17%
 - Porez na dohodak 10%
- Nacionalni porezni poticaji (proizvodnja, izvoz, zapošljavanje osoba s poteškoćama u razvoju) i carinski poticaji za strane investitore

POSLOVNO OKRUŽENJE

OPĆINA GRADAČAC

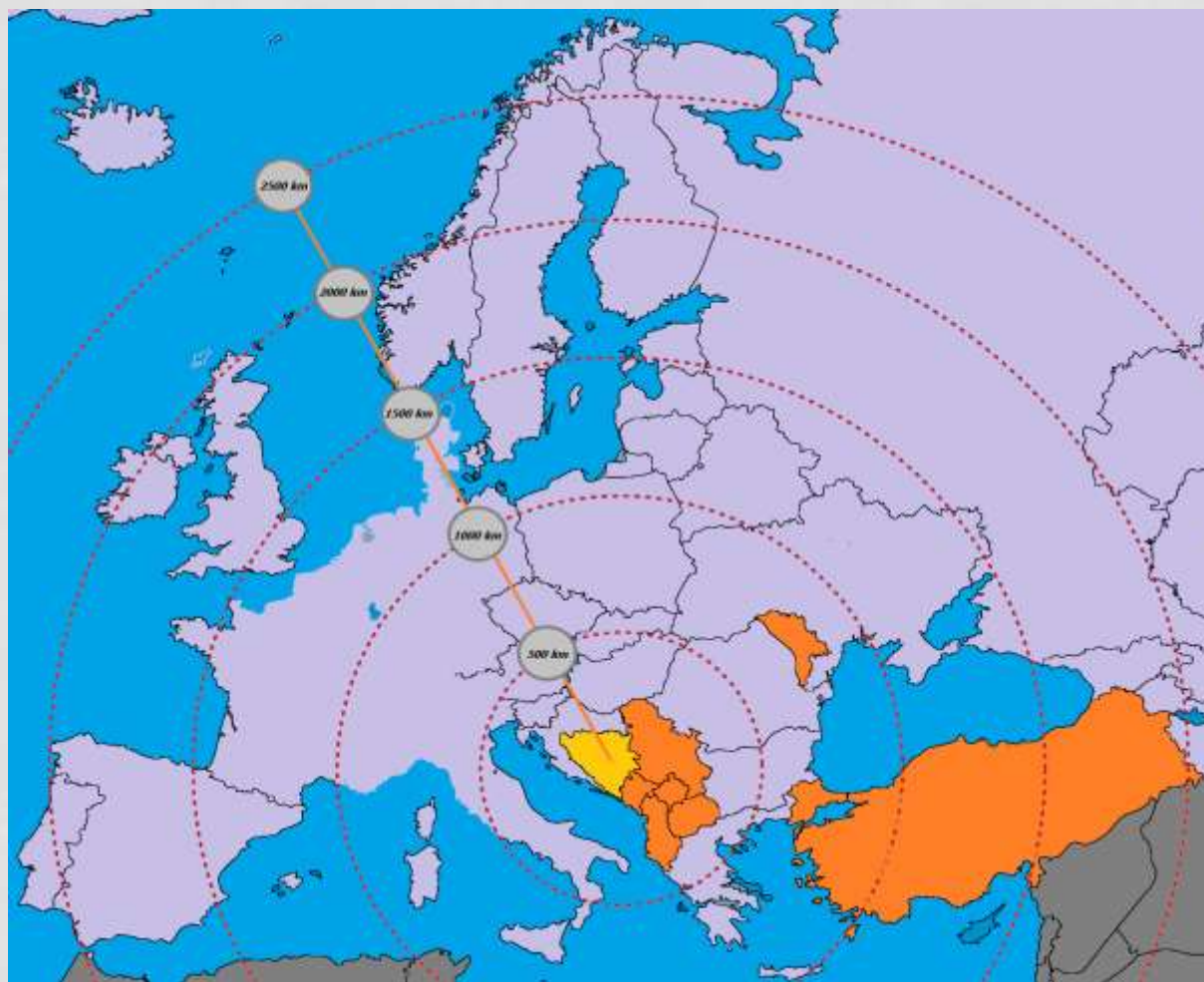
LIBERALAN SPOLJNOTRGOVINSKI REŽIM SA VEĆINOM ZEMALJA

CEFTA Ugovor
30 miliona

Preferencijalni
trgovinski sporazum
sa EU,
28 zemalja - 500
miliona

Ugovor o slobodnoj
trgovni sa Turskom
- 70 miliona

Preferencijalni izvozni režim
sa SAD, Australijom, Novim
Zelandom, Svicarskom,
Norveškom, Rusijom,
Japanom, Kandom, i Iranom

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- CEFTA Sporazum pruža mogućnost plasmana proizvoda na međunarodno tržište.
- Srednjoevropski ugovor o slobodnoj trgovini*.
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom zajednicom i njenim zemljama članicama i privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima.
- Sporazum o slobodnoj trgovini sa Republikom Turskom
- Regionalni i bilateralni sporazumi o vanjskoj trgovini sa EU, SAD, Japan, Švicarska, Novi Zeland, Norveška, Iran.

*Potpisnice sporazuma BiH, Albanija, Hrvatska, BJR Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Srbija i Misija privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu

NIŽI POREZI, VEĆI PROFIT

Stimulativna porezna politika

Opis	BiH	Srbija	Crna Gora
Porez na dohodak	10%	10%	12% - 40%
Porez na dobit	10%	15%	20%
PDV	17%	20% and 8%	25%, 13%, and 0%

Obveznik koji je u godini za koju se utvrđuje porez na dobit izvozom ostvari preko 30% od ukupnog ostvarenog prihoda oslobađa se plaćanja poreza na dobit za tu godinu i druge olakšice.

EFIKASNA ADMINISTRACIJA

- Do 20 dana potrebno za izdavanje građevinske dozvole
- Do 20 dana potrebno za izdavanje lokacijske dozvole
- Općina je u procesu certifikacije općine sa povoljnim poslovnim okruženjem (BFC SEE)
- Oformljeno Privredno vijeće koje omogućava konitnuiran dijalog između predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora.

PREGLED CIJENE ENERGENATA

Name	Jedinica mjere	Prosječna cijena u EUR (sa PDV-om)
Voda sa kanalizacijom	m ³	1,74
Odvoz otpada	priključak	Od 6 do 55,20 u zavisnosti od djelatnosti
Električna energija	kWh	Viša tarifa 0,1264 Niža tarifa 0,0629
Telefon	priključak	PRETPLATA ZA FIKSNI 18,00 PRETPLATA ZA MOBILNI 9.00, 18.00, 30.00, 60.00
Internet	pretplata	Mobilni internet 24.00

PRISTUP KAPITALU

Finansijski sektor (filijale ili eskpoziture)

- 9 banka
- 5 mikrokreditnih organizacija
- 14 osiguravajućih kuća

PREGLED FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

Finansijska institucija	Adresa	Broj telefona	Webstrana
BBI BANKA POSLOVNICA GRADACAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/821-095 035/821-096	gradacac@bbi.ba
HYPO ALPE ADRIA BANK POSLOVNICA GRADACAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/821-490 035/821-496	jasminka.jasarevic@hypo-alpe-adri.com
NTESA SANPAOLO BANK POSLOVNICA GRADACAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/822-730 035/822-739	dzemal.omeragic@intesasanpaolobanka.ba
RAIFFEISSEN BANK POSLOVNICA GRADACAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/369-130 035/369-131	damir.mujic@rbb-sarajevo.raiffeisen.at
SBERBANK POSLOVNICA GRADACAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/822-781 035/822-788	sanela.hamzic@sberbank.ba
SPARKASSE BANK POSLOVNICA GRADACAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/821-505 035/821-506	aleta.osmanovic@sparkasse.ba
UNI CREDIT BANK POSLOVNICA GRADACAC	ŠEHIDSKA 1	035/822-500 035/822-502	edina.durakovic@unicreditgroup.ba
NLB BANKA POSLOVNICA GRADAČAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/259-483 035/259-487	midhat.mujic@nlb.ba
MF BANKA POSLOVNICA GRADAČAC	H.K. GRADAŠČEVIĆA BB	035/821-090 035/821-092	edis.taletovic@mfbanka.com

PREGLED ZDRAVSTVENIH INSTITUCIJA

Zdravstvena institucija	Adresa	Broj telefona	Webstrana
JZU CENTAR ZA FIZIKALNU MEDICINU, REHABILITACIJU I BANJSKO LIJEČENJE "ILIDŽA"	HAZNA BB.	035/368-600	ilidza@bih.net.ba
JZU DOM ZDRAVLJA GRADAČAC	JOSIPA ŠIBERA BB	035/817-110	Info@dzgradacac.com
POLIKLINIKA BAJRAMOVIĆ	UL. VI BATALJONA BB	035/852-343	s.bajramovic233@gmail.com

KVALITET ŽIVOTA

OPĆINA GRADAČAC

KVALITETA ŽIVOTA

- Sigurno i ugodno mjesto za rad i život
- Raznolika kulturno-povijesna, sportsko-rekreativna ponuda (Stari grad, šetnice, kupalište, lov i ribolov, sportovi na vodi)
- Brojne kulturne, zabavne i sportske manifestacije
- Bogata lokalna gastronomska ponuda

KONTAKTI

OPĆINA GRADAČAC

KONTAKT

- Stručan i profesionalan tim Općine Gradačac stoji Vam na raspolaganju
 - Općina Gradačac
 - Adresa: Husein Kapetana Gradašćevića 54,
76250 Gradačac, BIH
 - Tel. +387(0)35 369-750 Faks. +387(0)35 369-751
 - Email: opc.grad@bih.net.ba
 - Internet: www.gradacac.ba

